

Lovforslag nr. L 138. Fremsat den 22. januar 1997 af kirkeministeren (Ole Vig Jensen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi (Budgetprocedure, kirkebladsudgifter, finansiering af præstestillinger, oprettelse af provstiudvalgskasse m.v.)

§ 1

I lov om folkekirkens økonomi, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 627 af 4. juli 1994, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 1, indsættes efter nr. 10 som nyt nummer:

»11) Trykning og distribution m.v. af kirke- blad i sognet, kirkedistriktet eller pastoratet.«.
Nr. 11-14 bliver herefter nr. 12-15.

2. § 4, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om udarbejdelse og indsendelse til provstiudvalget af budgetter for kirke- og præste- gårdskasserne.«.

3. I § 5, stk. 1, udgår: », der afholdes senest 15. juni«, og som 2. pkt. indsættes:

»Der kan afholdes flere budgetsamråd.«.

4. I § 5 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om afholdelse af budgetsamråd.«.

5. I § 7 udgår: »senest 1. august«.

6. § 9, stk. 1, 1. pkt., ophæves og i stedet ind- sættes:

»Menighedsrådet aflægger årligt regnskab for kirkekassen. Er der oprettet en præste- gårdskasse, aflægger menighedsrådene på et fællesmøde årligt regnskab for denne.«.

7. § 9, stk. 3, 1. pkt., ophæves.

8. Efter § 9 indsættes som nye kapitler:

»Kapitel 1 a

Beslutning om ændringer af budgetproceduren m.v.

§ 9 a. Efter anmodning fra et provstiudvalg eller mindst en tredjedel af menighedsrådene i ligningsområdet skal der afholdes et møde, hvor der kan træffes beslutning om, at der i ligningsområdet indføres:

- 1) Et forberedende budgetsamråd.
- 2) Et besluttende budgetsamråd.
- 3) En rammeordning vedrørende disponering af indtægter og udgifter efter regler fastsat af kirkeministeren.
- 4) En sognefuldmagt.

Stk. 2. Mødet er offentligt.

Stk. 3. Hvert menighedsråd i ligningsområ- det udpeger 2 af sine medlemmer til at repræ- sentere menighedsrådet på mødet. De pågæl- dende samt medlemmerne af ligningsområdets provstiudvalg er forpligtet til at deltage i mø- det.

Stk. 4. På mødet kan der træffes beslutning om ændring af budgetproceduren, jf. stk. 1. Al- le de i stk. 3 nævnte repræsentanter for menig- hedsrådene i ligningsområdet skal deltage i af- stemningen. Beslutninger træffes ved enstem- mighed.

Stk. 5. Afstemninger skal foretages således, at det klart fremgår, hvorledes den enkelte stemmer.

F. t. l. vedr. folkekirkens økonomi

§ 9 b. Formanden for provstiuvalget fastsætter tid og sted for mødet og indkalder provstiuvalg og menighedsråd i ligningsområdet til dette. Såfremt ligningsområdet omfatter flere provstier eller dele af flere provstier, varetages de i 1. pkt. nævnte opgaver af formanden for provstiuvalget i det provsti med flest menighedsråds kredse i ligningsområdet.

Stk. 2. Bekendtgørelse om afholdelse af mødet sker efter provstiuvalgets beslutning på en måde, der sikrer, at offentligheden bliver bekendt med mødets afholdelse. I bekendtgørelsen angives, hvilke emner der skal behandles på mødet. Såfremt ligningsområdet omfatter flere provstier eller dele af flere provstier, træffes de i 1. og 2. pkt. nævnte beslutninger af provstiuvalget i det provsti med flest menighedsråds kredse i ligningsområdet.

Stk. 3. Mødet ledes af den formand, som ifølge stk. 1 har indkaldt til mødet.

§ 9 c. Mødets beslutninger indføres i beslutningsprotokollen for det provstiuvalg, hvis formand har indkaldt til mødet. I beslutningsprotokollen anføres det, hvorledes den enkelte repræsentant har stemt. Beslutningsprotokollen underskrives ved slutningen af mødet af de personer, jf. § 9a, stk. 3, som har deltaget i mødet. Enhver af disse personer kan forlange sit særstandpunkt kort tilført beslutningsprotokollen og ved sager, der skal fremsendes til anden myndighed, kræve, at denne samtidig gøres bekendt med indholdet af protokollen. Den pågældende kan ved sagens fremsendelse ledsage denne med en begrundelse for sit særstandpunkt.

Kapitel 1 b

Forberedende budgetsamråd

§ 9 d. Inden fristen for menighedsrådenes indsendelse af budgetterne for de kirkelige kasser i ligningsområdet til provstiuvalget, jf. § 4, stk. 3, indkalder provstiuvalget hvert menighedsråd i ligningsområdet til forberedende budgetsamråd.

Stk. 2. Menighedsrådene i ligningsområdet er forpligtet til at lade sig repræsentere under budgetsamrådet med to menighedsrådsmedlemmer.

Stk. 3. I det forberedende budgetsamråd belyses de økonomiske forhold i ligningsområdet, og prioriteringen af større udgiftskrævende projekter i ligningsområdet forhandles. Det

forberedende budgetsamråd har ikke beslutende myndighed.

Stk. 4. Det forberedende budgetsamråd er offentligt.

Stk. 5. Provstiuvalget forbereder det forberedende budgetsamråd.

Stk. 6. Bekendtgørelse om afholdelse af det forberedende budgetsamråd sker efter provstiuvalgets bestemmelse på en måde, der sikrer, at offentligheden bliver bekendt med afholdelsen. I bekendtgørelsen angives, hvilke emner der skal behandles på det forberedende budgetsamråd.

Stk. 7. Såfremt ligningsområdet omfatter flere provstier eller dele af flere provstier, varetages de i stk. 1, 5 og 6 nævnte opgaver af provstiuvalgene i forening.

Kapitel 1 c

Besluttende budgetsamråd

§ 9 e. Det besluttende budgetsamråd består af medlemmerne af ligningsområdets provstiuvalg og to repræsentanter for hvert menighedsråd i ligningsområdet.

Stk. 2. Det besluttende budgetsamråd fastsætter ligningsbeløbet til kommunens kirke- og præstegårdskasser. Ved ligningsbeløbets fastsættelse finder reglerne i § 6, stk. 1, 2.-3. pkt., § 6, stk. 2, samt § 17 a, stk. 6, tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Det besluttende budgetsamråd fastlægger retningslinier for en overordnet økonomisk prioritering for de følgende tre år efter budgetåret.

§ 9 f. Det besluttende budgetsamråd afholder:

- 1) et møde, før menighedsrådene skal indsende budgetter for de kirkelige kasser i ligningsområdet til provstiuvalget, jf. § 4, stk. 3, og
- 2) et møde, før provstiuvalget træffer afgørelse om godkendelse af kirke- og præstegårdskassernes budget for det kommende regnskabsår, jf. § 7.

Stk. 2. Der afholdes yderligere møder i det besluttende budgetsamråd, når et provstiuvalg i ligningsområdet eller mindst en tredjedel af menighedsrådene i ligningsområdet forlanger det.

Stk. 3. Møder i det besluttende budgetsamråd er offentlige. Bekendtgørelse om afholdelse af møde i det besluttende budgetsamråd

sker efter provstiudvalgets bestemmelse på en måde, der sikrer, at offentligheden bliver bekendt med mødets afholdelse. I bekendtgørelsen angives, hvilke emner der skal behandles på mødet.

§ 9 g. Provstiudvalget forbereder det beslutende budgetsamråds møder.

Stk. 2. Formanden for provstiudvalget fastsætter tid og sted for møderne og indkalder de i § 9e, stk. 1, nævnte personer til disse.

Stk. 3. Formanden for provstiudvalget sørger for, at det fornødne materiale tilsendes de i § 9e, stk. 1, nævnte personer i god tid før mødet.

Stk. 4. Formanden for provstiudvalget leder det beslutende budgetsamråds møder.

§ 9 h. Det beslutende budgetsamråd træffer sine beslutninger i møder. Budgetsamrådet er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af repræsentanterne for menighedsrådene i ligningsområdet er til stede.

Stk. 2. I afstemningen deltager alene repræsentanterne for menighedsrådene i ligningsområdet. Afstemning sker således, at det klart fremgår, hvorledes den enkelte repræsentant for menighedsrådene i ligningsområdet stemmer.

Stk. 3. Beslutninger træffes ved stemmeflertal.

Stk. 4. Budgetsamrådet vedtager selv sin forretningsorden.

§ 9 i. Det beslutende budgetsamråds beslutninger indføres i beslutningsprotokollen for det provstiudvalg, hvis formand har indkaldt til mødet. I beslutningsprotokollen anføres det, hvorledes den enkelte repræsentant har stemt. Beslutningsprotokollen underskrives ved slutningen af mødet af de personer, jf. § 9e, stk. 1, som har deltaget i mødet. Enhver af disse personer kan forlange sit særstandpunkt kort tilført beslutningsprotokollen og ved sager, der skal fremsendes til anden myndighed, kræve, at denne samtidig gøres bekendt med indholdet af protokollen. Den pågældende kan ved sagens fremsendelse ledsage denne med en begrundelse for sit særstandpunkt.

§ 9 j. Såfremt ligningsområdet omfatter flere provstier eller dele af flere provstier, varetages de i § 9f, stk. 3, og § 9g, stk. 1, nævnte opgaver af provstiudvalgene i forening.

Stk. 2. Såfremt ligningsområdet omfatter flere provstier eller dele af flere provstier, varetages de i § 9g, stk. 2-4, nævnte opgaver af formanden for provstiudvalget i det provsti med flest menighedsråds kredse i ligningsområdet.

Kapitel 1 d

Indførelse af en sognefuldmagt i ligningsområdet

§ 9 k. Ved indførelse af en sognefuldmagt i ligningsområdet kan der udover de i § 2, stk. 1, nr. 1-11, og nr. 13-15, nævnte udgifter af kirkekassen afholdes udgifter vedrørende sognets eller kirkedistriktets kirkelige aktiviteter og udgifter til fremme af det kirkelige liv i pastoratet eller kommunen eller til kirkelige formål af betydning for stiftet som helhed.

Kapitel 1 e

Ophør af beslutning om ændringer af budgetproceduren m.v.

§ 9 l. Et menighedsråd kan opsig den i § 9a, stk. 1, etablerede budgetprocedure ved skriftligt at meddele dette til provstiudvalget.

Stk. 2. Opsigelse skal foretages med 12 måneders varsel til udgangen af et regnskabsår.

Stk. 3. Opsigelsen indebærer, at budgetlægningen for samtlige kirkelige kasser i ligningsområdet foretages efter reglerne i kapitel 1.«

9. I § 11, stk. 1, indsættes efter » § 2,«: » § 17c, stk. 3-4,«.

10. I § 15, stk. 1, ændres »1. marts« til: »en af kirkeministeren fastsat frist« og »budget« til: »forslag til budget«.

11. Efter § 17 indsættes som et nyt kapitel:

»Kapitel 2 a

Provstiudvalg

§ 17 a. I hvert provsti vælges et provstiudvalg, der består af provsten og 2-7 læge medlemmer. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om valgets foretagelse og om antallet af medlemmer.

Stk. 2. Provstiudvalget vælger af sin midte en formand og en næstformand. Valget sker ved skriftlig afstemning på udvalgets konstituerende møde, som provsten indkalder til. Valget gælder for udvalgets valgperiode. Medlem-

merne af udvalget er pligtige at modtage valg som formand og næstformand. Provsten virker som udvalgets forretningsførende medlem og drager omsorg for udførelsen af udvalgets beslutninger.

Stk. 3. Provstiudvalgets endelige behandling af kirke- og præstegårdskassernes årlige budget og af provstiudvalgskassens årlige budget sker i offentlige møder. Bortset herfra bestemmer udvalget selv, i hvilket omfang dets møder skal være offentlige, og fastsætter selv sin forretningsorden. Er der uenighed i provstiudvalget om forretningsgangen, kan spørgsmål herom forelægges stiftsøvrigheden til afgørelse.

Stk. 4. De i lov om menighedsråd § 46, stk. 1, nævnte regler om annullation og suspension af beslutninger finder tilsvarende anvendelse over for et provstiudvalgs beslutninger, der strider mod lovgivningen. Endvidere finder de i lov om menighedsråd § 46, stk. 2-5, og § 48 nævnte regler om pålæggelse af tvangsbøder i forbindelse med ulovlige undladelser, anlæggelse af erstatningssager ved domstolene, frafald af erstatningsanlæg mod betaling af erstatningsretlig bod samt nedsættelse eller helt bortfald af en erstatning tilsvarende anvendelse over for medlemmer af provstiudvalg, der er ansvarlige for en undladelse eller for, at en kirkekasse, en præstegårdskasse eller provstiudvalgskassen er påført et tab.

Stk. 5. Stiftsøvrighedens afgørelser efter stk. 4, 1. pkt., kan af provstiudvalget indbringes for kirkeministeren. Stiftsøvrighedens afgørelser efter stk. 4, 2. pkt., kan af de pågældende medlemmer af provstiudvalget indbringes for kirkeministeren.

Stk. 6. Nærmere regler for provstiudvalgets virksomhed, herunder beføjelser med hensyn til behandling og godkendelse af kirke- og præstegårdskassernes årlige budget, fastsættes af kirkeministeren.

§ 17 b. Kirkeministeren kan bestemme, at der for en kommune med flere provstier eller dele af flere provstier oprettes et budgetudvalg. Nærmere regler for budgetudvalgets sammensætning, valg og virksomhed fastsættes af kirkeministeren.

§ 17 c. Ordinært valg til provstiudvalg skal foretages inden udgangen af marts måned i året efter, at ordinært valg til menighedsråd har fundet sted. Valget gælder fra 1. april, og valgperioden er 4 år.

Stk. 2. Ved hvert provstiudvalg oprettes en provstiudvalgskasse, der bestyres af provstiudvalget.

Stk. 3. Udgifterne til valg af provstiudvalgene og til disses møder, herunder befordringsgodtgørelse og diæter til de valgte medlemmer samt udvalgenes udgifter til medhjælp, kontorartikler m.v., udredes af provstiudvalgskassen efter kirkeministerens nærmere bestemmelse.

Stk. 4. Udgifter til provstiudvalgsmedlemmers deltagelse i kurser m.v., der må anses af betydning for udøvelsen af hvervet som provstiudvalgsmedlem, afholdes af provstiudvalgskassen. Der vil endvidere efter kirkeministerens bestemmelse af provstiudvalgskassen kunne ydes valgte provstiudvalgsmedlemmer erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med deltagelse i sådanne kurser m.v.

§ 17 d. Provstiudvalgskassens udgifter dækkes gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunen. Omfatter provstiet flere kommuner eller dele af flere kommuner dækkes udgifter til provstiudvalgskassen gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunerne.

Stk. 2. Provstiudvalget udarbejder årligt budget over provstiudvalgskassens indtægter og udgifter for det kommende regnskabsår.

Stk. 3. Ligningsbeløbet til provstiudvalgskassen fastsættes af provstiudvalget.

Stk. 4. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om udarbejdelse af budget for provstiudvalgskassen.

Stk. 5. Regnskabsåret for provstiudvalgskassen er kalenderåret.

Stk. 6. Provstiudvalget aflægger årligt regnskab for provstiudvalgskassen. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om regnskaberne aflæggelse, om revision og om stiftsøvrighedens godkendelse af regnskaberne.«.

12. I § 18, stk. 1, indsættes efter »kirke- og præstegårdskasserne«: »og provstiudvalgskasserne«.

13. I § 18, stk. 5, indsættes som 3. pkt.:

»På samme måde forholdes med ligningsbeløbet til provstiudvalgskassen, for så vidt provstiet omfatter flere kommuner.«.

14. § 19 affattes således:

»§ 19. Landskirkeskatten udbetales til stiftsøvrighederne. Ligningsbeløb til kirke- og præstegårdskasserne bortset fra beløb til imødegåelse af uforudsete udgifter, jf. § 6, stk. 1, udbetales til vedkommende menighedsråd. Ligningsbeløb til provstiudvalgskassen og beløb til imødegåelse af uforudsete udgifter, jf. § 6, stk. 1, udbetales til vedkommende provstiudvalg.

Stk. 2. Et beløb, der står tilbage ved regnskabsårets slutning, anvendes af kommunalbestyrelsen til nedbringelse af det følgende års ligning.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan med provstiudvalgets tilslutning yde et menighedsråd eller provstiudvalget forskud på ligningsbeløbet for det nærmest følgende regnskabsår.«.

15. I § 20, *stk. 2*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Ved opgørelsen af fællesfondens udgifter til lønninger til provster og præster bortses fra de udgifter, som vedrører betjening af institutioner eller grupper af personer, for hvilke der ikke er oprettet menighedsråd.«.

16. Kapitel 6 ophæves og i stedet indsættes:

»Kapitel 6

Samarbejde mellem kirkelige instanser m.v.

§ 24. De i lov om menighedsråd § 43, stk. 1-6, nævnte regler om samarbejde mellem menighedsråd finder tilsvarende anvendelse på samarbejde mellem stiftsøvrighed og prov-

stiudvalg, mellem to eller flere stiftsøvrigheder, mellem to eller flere provstiudvalg og mellem menighedsråd og en eller flere stiftsøvrigheder eller provstiudvalg.

Stk. 2. Den i lov om menighedsråd § 43, stk. 7, nævnte regel om dispensation fra dele af den kirkelige lovgivning til et menighedsråd finder tilsvarende anvendelse for et provstiudvalg eller en stiftsøvrighed, hvis det er ønskeligt af hensyn til løsningen af folkekirkelige opgaver i henholdsvis provstiet eller stiftet.«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1998. Bestemmelserne i § 1, nr. 9, og § 1, nr. 11-14, om oprettelse af en provstiudvalgskasse har dog først virkning for budgetlægningen vedrørende budgetår 1999. Endvidere har reglen i § 1, nr. 11, om antallet af læge medlemmer til provstiudvalget først virkning for de provstiudvalg, der vælges ved de ordinære valg til provstiudvalg i 2001.

Stk. 2. Kirkeministeren fremsætter senest i folketingsåret 2001/2002 forslag til revision af bestemmelserne om indførelse af en sognefuldmagt i et ligningsområde.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. Loven kan ved kgl. anordning sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

I. Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Den 17. januar 1996 fremsatte kirkeministeren forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi (Budgetprocedurer, kirkebladsudgifter m.v.) for Folketinget. (Folketingstidende FF side 2751, Tillæg A side 3309, FF side 3225 og Tillæg B side 970).

Formålet med lovforslaget var at styrke menighedsrådenes og provstiudvalgenes mulighed for sikker og nøjagtig budgettering af kirke- og præstegårdskassernes indtægter og udgifter og i øvrigt at tilpasse regelgrundlaget med henblik på en fremtidig smidiggørelse og forenkling af retningslinierne for budgetlægning og regnskabsaflæggelse inden for folkekirken, samt at give menighedsrådene adgang til at finansiere udgifter vedrørende udgivelse af kirkeblad som en almindelig driftsudgift på kirkekassens budget.

Medlemmer af Folketingets Kirkeudvalg udtrykte under behandlingen af dette lovforslag ønske om at få belyst, hvilke konsekvenser – herunder i form af afledte virkninger – et forslag om at lade menighedsrådene budgettere med »kirkelige aktiviteter« efter ønsker og behov ville have.

På baggrund af dette ønske nedsatte kirkeministeren ved brev af den 10. maj 1996 Udvalg vedrørende budgetlægningen for kirkekasserne m.v. Dette udvalg afgav sin betænkning den 6. december 1996 (betænkning 1327/1996).

Det nu fremsatte lovforslag svarer dels til udvalgets lovforslag, jf. betænkningens kapitel 3, og dels til det den 17. januar 1996 fremsatte forslag. Lovforslaget indeholder herudover en række redaktionelle ændringer.

2. Lovforslagets indhold

a) Adgang til finansiering af kirkebladsudgifter m.v.

Det foreslås, at udgifter til trykning og distribution m.v. af kirkeblad overføres fra rådighedsbeløbet i lov om folkekirkens økonomi § 2a til den almindelige opregning i lov om folkekirkens økonomi § 2 over udgifter, der kan afholdes af kirkekassen, jf. nærme-

re bemærkningerne til § 1, nr. 1. Herved vil der blive et fornyet spillerum indenfor rådighedsbeløbets grænse på p.t. kr. 109.000 (budgetår 1997) til, at menighedsrådene kan iværksætte nye folkekirkelige aktiviteter.

b) Nye regler med henblik på smidiggørelse og tilpasning af budget-, regnskabs- og revisionssystemerne i folkekirken

Lovforslaget indeholder i § 1, nr. 2-6, bemyndigelse for kirkeministeren til administrativt at fastsætte ændrede bestemmelser om frister for menighedsrådenes aflevering af budgetter for kirke- og præstegårdskasserne, afholdelse af budgetsamråd og frister for provstiudvalgenes godkendelse af budgetterne, og for regnskabsaflæggelse og revision.

Desuden indeholder lovforslaget en bemyndigelse for ministeren til at ændre tidspunktet for stiftsøvrighedernes aflevering af budgetter for fællesfondens indtægter og udgifter i stiftet, jf. nærmere bemærkningerne nedenfor til § 1, nr. 10.

Forslagene går derfor teknisk ud på at fjerne alle fristbestemmelser vedrørende aflevering af budgetter, afholdelse af budgetsamråd, godkendelse af budgetter og om regnskabsaflæggelse og revision fra selve lovtæksten og samtidig at indsætte de fornødne bemyndigelser for ministeren. Ændringerne for så vidt angår kirke- og præstegårdskasserne foreslås sat i kraft den 1. januar 1998, således at menighedsrådene i 1998, når budgetterne for 1999 skal laves, kan disponere ud fra nye frister.

Det er tanken, at lovændringen følges op med en bekendtgørelse, hvori de fornødne bestemmelser vedrørende frister m.v. fastsættes.

Efter den gældende retstilstand udarbejder menighedsrådene årligt budgetter over kirke- og præstegårdskassernes indtægter og udgifter. Efter den nugældende bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 4, stk. 3, indsender menighedsrådene budgetterne for kirke- og præstegårdskasserne til provstiudvalget inden den 1. april.

Regnskabsåret for kirke- og præstegårdskasserne er kalenderåret og ifølge lov om folkekirkens økonomi § 9, stk. 1, aflægges regnskaberne for kirke- og

præstegårdskasserne inden den 1. april efter regnskabsårets udløb. Regnskabet revideres af en provstirevisor og forudsættes godkendt af provstiudvalget inden 1. november efter regnskabsårets udløb, jf. lov om folkekirkens økonomi § 9, stk. 3, hvorefter revisionen skal være tilendebragt inden 1. november, medmindre særlige forhold gør sig gældende.

Med henblik på budgetlægning og prioritering af udgiftskrævende foranstaltninger m.m. i provstiet eller de enkelte ligningsområder deltager menighedsrådene hvert år i en drøftelse med provstiudvalget om de enkelte budgetforslag og deres prioritering. Det bestemmes således i lov om folkekirkens økonomi § 5, at provstiudvalget efter modtagelsen af budget for kirke- og præstegårdskasserne indkalder en eller to repræsentanter for hvert menighedsråd til et budgetsamråd, der afholdes senest 15. juni. Budgetsamrådet har ikke besluttende myndighed.

Efter at budgetsamråd har været afholdt, træffer provstiudvalget, jf. den nugældende bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 7, senest den 1. august afgørelse om godkendelse af kirke- og præstegårdskassernes budget for det kommende år.

Sideløbende med, at menighedsrådene begynder arbejdet med budgetterne, har Kirkeministeriet hidtil udsendt vejledende fremskrivningsprocenter vedrørende forskellige udgiftskategorier m.v. til menighedsråd og provstiudvalg i marts måned i budgetteringsperioden. Det er fortsat hensigten, men grundlaget for de vejledende oplysninger skal forbedres.

Gennemførelse af lovforslaget og i forbindelse hermed en hensigtsmæssig tilpasning af fristerne for menighedsrådenes aflevering af budgetter m.v. må derfor også ses i sammenhæng med en påtænkt forbedring af Kirkeministeriets procedure vedrørende udsendelse af fremskrivningsprocenter og andre oplysninger af betydning for budgetlægningen vedrørende kirke- og præstegårdskassernes økonomi til menighedsrådene og provstiudvalgene.

Samlet set vil gennemførelsen af de foreslåede lovændringer vedrørende budgetproceduren efter lov om folkekirkens økonomi kapitel 1 og udstedelse af de nødvendige administrative bestemmelser sammen med udførligere oplysninger fra Kirkeministeriet give menighedsrådene og provstiudvalgene større sikkerhed i budgetlægningen.

Det er således hensigten, at oplysninger om følgende forhold skal være tilgængelige for menighedsråd og provstiudvalg i selve budgetteringsfasen:

- Beskatningsgrundlaget for kommunen, dvs. ligningsområdet, i budgetåret som vurderet af Indenrigsministeriet,
- Landskirkeskattens størrelse,
- Nøjagtige og endelige fremskrivningsprocenter,

- Udmøntning af overenskomster, som er kendte på dette tidspunkt,
- Størrelsen af de beløb, som tilgår kirkekasserne som hjemfaldne gravstedskapitaler, samt
- Størrelsen af de ordinære udligningstilskud til vanskeligt stillede kommuner, jf. lov om folkekirkens økonomi § 13.

c) Ændring af budgetproceduren m.v. i et ligningsområde

Med forslaget i § 1, nr. 8, indsættes en række nye kapitler i lov om folkekirkens økonomi, hvorefter menighedsråd og provstiudvalg får mulighed for at tilrettelægge budgetproceduren efter de lokale behov og ønsker.

Menighedsrådene i et ligningsområde kan således efter forslaget beslutte at indføre et forberedende budgetsamråd, et besluttende budgetsamråd, en rammeordning, en sognefuldmagt eller en kombination af disse muligheder.

Initiativet til en drøftelse af spørgsmålet om at indføre en ny budgetprocedure kan efter forslaget tages både af et provstiudvalg og af mindst en tredjedel af menighedsrådene i ligningsområdet. En beslutning om at indføre forberedende budgetsamråd, besluttende budgetsamråd, en rammeordning og/eller en sognefuldmagt træffes i et offentligt møde, hvor medlemmerne af provstiudvalget samt to repræsentanter for hvert menighedsråd skal deltage. Det er dog kun repræsentanterne for menighedsrådene, som kan stemme, og der kan efter forslaget kun vælges en anden budgetprocedure end den, der nu er fastlagt i økonomiloven, hvis alle repræsentanter for menighedsråd i et ligningsområde (kommune) deltager i afstemningen og stemmer for ændringen af budgetproceduren.

Et forberedende budgetsamråd skal bruges til at belyse de økonomiske forhold i ligningsområdet og til at drøfte prioritering af større projekter, så de enkelte menighedsråd kan tage disse forhold i betragtning, når budgetterne for de kirkelige kasser skal udarbejdes. Et forberedende budgetsamråd skal ikke have besluttende kompetence i forhold til de enkelte menighedsråd.

Menighedsrådene i et ligningsområde kan imidlertid efter forslaget også vedtage at indføre *besluttende budgetsamråd*.

Et besluttende budgetsamråd med besluttende myndighed indebærer, at det er menighedsrådene i ligningsområdet, der har kompetence til at træffe beslutning om ligningsbeløbet til de enkelte kirkelige kasser og dermed også menighedsrådene, der har indflydelse på kirkeskatteniveauet i ligningsområdet. Denne kompetence tilkommer efter lov om folkekirkens økono-

mi kapitel I provstiuudvalget. Det besluttende budgetsamråd betyder således, at der sker en ændring af kompetencefordelingen mellem provstiuudvalg og menighedsråd, således at de vigtige beslutninger i relation til ligningsbeløbets fastsættelse og kirkeskatte-niveauet varetages af de organer – nemlig menighedsrådene – som fortrinsvis bruger de kirkelige ligningsmidler.

Et besluttende budgetsamråd vil således i højere grad end den gældende ordning i lov om folkekirkens økonomi kapitel 1 tilgodese hensynet til, at den, der bruger pengene, også selv skaffer pengene – eller i hvert fald en væsentlig del af dem – altså at kompetence og ansvar er sammenfaldende.

Hvis ansvaret for ligningsbeløbets fastsættelse principielt og praktisk skal overlades til menighedsrådene, forudsætter dette, at budgetsamrådet ikke blot har beslutningsret med hensyn til de enkelte kirkelige kassers ligningsbeløb i det kommende budgetår, men også styrer den mere langsigtede planlægning og prioritering indenfor ligningsområdet. Budgetsamrådet vil derfor også være forpligtet til at fastlægge retningslinier for en overordnet økonomisk prioritering for de følgende år efter budgetåret.

At budgetsamrådet træffer beslutning om ligningsbeløbene til de kirkelige kasser – og herunder også om en forhøjelse af det budgetterede underskud med indtil 5% af det samlede ligningsbeløb, jf. lov om folkekirkens økonomi § 6, stk. 1, 2. pkt., – indebærer derimod ikke, at budgetsamrådet tillige godkender de enkelte budgetter.

Kompetencen til at godkende de kirkelige kassers budgetter skal således fortsat være hos provstiuudvalget, idet provstiuudvalget i forbindelse med godkendelsen af de kirkelige kassers budgetter udøver legalitetstilsynet, jf. lov om folkekirkens økonomi § 7 og bekendtgørelse nr. 838 af 20. oktober 1993 om provstiuudvalgenes virksomhed § 5.

Det er fundet naturligt at tillægge kirkeministeren tilsvarende beføjelser med hensyn til det besluttende budgetsamråds tilvejebringelse af kirke- og præstegårdskassernes årlige budget, som ministeren har i forhold til provstiuudvalgene. Der henvises til forslaget til § 9e, stk. 2, samt til § 17a, stk. 6.

Indførelse af en rammeordning vedrørende disponering af indtægter og udgifter vil betyde, at det enkelte menighedsråd af provstiuudvalget eller et besluttende budgetsamråd får udmeldt en budgetramme, der er bragt i balance mellem de beregnede udgiftsbehov og de faktiske udgifter for ligningsområdets kirke- og præstegårdskasser.

Indførelse af en rammeordning indebærer ikke, at menighedsrådene som sådan får mulighed for at finansiere nye kirkelige aktiviteter af kirkekassen.

Sondringen i økonomiloven mellem udgifter, der umiddelbart kan finansieres af kirkekassen, jf. økonomilovens § 2, og udgifter der er henvist til at blive finansieret indenfor rådighedsbeløbets rammer, jf. økonomilovens § 2a, vil således også være afgørende for menighedsrådenes budgetlægning ved en rammeordning.

Rammeordningen kan alene vedrøre den del af budgettet, som vedrører driften. Dette hænger sammen med, at gennemførelse af en anlægsopgave ofte forudsætter, at menighedsrådet optager et lån til hel eller delvis finansiering af opgaven, og med at behovet for finansiering af udgifter til anlægsopgaver kan opstå pludseligt.

Hertil kommer, at hensynet til ligningsprocentens stabilitet indebærer, at udgifterne til henlæggelse og til renter og afdrag på lån til menighedsrådene i ligningsområdet skal være nogenlunde ens fra år til år, hvorfor det ofte vil være nødvendigt at arbejde med et fast beløb til disse udgifter. Dette beløb vil i givet fald skulle fordeles mellem menighedsrådene, således at der afsættes de nødvendige beløb til dækning af udgifter på allerede etablerede lån, og således at der foretages en fordeling mellem menighedsrådene af restbeløbet til finansiering af nye anlægsopgaver.

Rammeordningen vedrørende den del af budgettet, der vedrører driften, kan opbygges, således at der foretages en fremskrivning af de gennemsnitlige driftsudgifter på menighedsrådenes budgetter for fx de sidste 5 år, hvorefter beløbet fordeles mellem menighedsrådene. Udgangspunktet ved denne fordeling bør som udgangspunkt være de sidste års gennemsnitlige driftsudgifter. Der bør dog være mulighed for, at der ved aftaler mellem menighedsråd og provstiuudvalg kan foretages justeringer af det beløb, som det enkelte menighedsråd får udmeldt til dækning af egentlige driftsudgifter.

Fordelen ved en rammeordning er, at det enkelte menighedsråd i forbindelse med budgetlægningen har tilsagn fra provstiuudvalget/det besluttende budgetsamråd om indenfor hvilke rammer, driftsudgifter umiddelbart vil kunne godkendes, ligesom menighedsrådet allerede ved budgetudarbejdelsen ved hvilke anlægsønsker, der kan imødekommes for det kommende år.

Tilsvarende betyder rammeordningen, at menighedsrådene og provstiuudvalgene/det besluttende budgetsamråd accepterer, at det enkelte menighedsråd kan disponere forholdsvis frit over det godkendte budget, og i denne forbindelse blandt andet kan overføre beløb mellem budgettets enkelte konti.

Hertil kommer, at rammeordningen indebærer, at den udgiftsdæmpende effekt, der ligger i provstiuudvalgets eller det besluttende budgetsamråds mulig-

heder for detailstyring kan erstattes af større fleksibilitet og dermed øget omkostningsbevidsthed hos menighedsrådene ved løsningen af deres opgaver.

Det bemærkes, at en rammeordning for adgangen til at disponere forudsætter en sondring mellem drifts- og anlægsbevillinger i budgetterne for kirkekasserne, samt udførlige retningslinier om, hvilket ansvar og råderum menighedsrådene skal have i forhold til provstiudvalget eller et besluttende budgetsamråd. Det bliver også nødvendigt med retningslinier om adgang til at overføre beløb fra et år til følgende år, samt om adgang til at få forskud på næste års bevilling (dvs. at »låne« af næste årsbevilling»). Disse spørgsmål vil mest hensigtsmæssigt kunne afklares i gennem regler fastsat af kirkeministeren i medfør af lov om folkekirkens økonomi.

Med forslaget gives der endvidere mulighed for, at menighedsrådene i et ligningsområde kan beslutte at indføre *en sognefuldmagt*. Det foreslås således, at menighedsrådene i et ligningsområde får mulighed for at beslutte, at der udover de i lov om folkekirkens økonomi § 2, nr. 1-11 og nr. 13-15, nævnte udgifter af kirkekassen kan afholdes udgifter vedrørende sognets eller kirke-distriktets kirkelige aktiviteter og udgifter til fremme af det kirkelige liv i pastoratet eller kommunen eller til kirkelige formål af betydning for stiftet som helhed.

Hvis der indføres sognefuldmagt inden for et ligningsområde, vil de enkelte menighedsråd fortsat have pligt til at udarbejde detaljeret budget, som bl.a. skal sikre finansieringen af de grundlæggende aktiviteter som fx afholdelse af gudstjenester, vedligeholdelse af kirke og kirkegård samt aflønning af personale.

Efter forslaget kan et menighedsråd med 12 måneders varsel *opsige den etablerede budgetprocedure*. Med kravet om et opsigelsesvarsel af ikke ubetydelig længde sikres det, at både menighedsråd og provstiudvalg har et passende tidsrum til at forberede den kommende budgetlægning.

Det bemærkes, at opsigelsen fra et enkelt menighedsråds side indebærer, at budgetlægningen for samtlige kirkelige kasser i ligningsområdet på ny foretages efter reglerne i økonomilovens kapitel 1.

Det bemærkes, at forslaget i § 1, nr. 8, er i overensstemmelse med det forslag, som Udvalget vedrørende budgetlægningen for kirkekasserne m.v. fremkom med i betænkning 1327/1996, kapitel 6 og 8.

d) Indførelse af en provstiudvalgskasse

Organisatorisk er provstiudvalget en selvstændig, lokalt valgt offentlig instans, der ikke står i noget almindeligt underordningsforhold til fx stiftsøvrigheden eller Kirkeministeriet. Der findes således ikke

nogen overordnet myndighed, som har en almindelig adgang til at lave provstiudvalgets beslutninger om eller til at handle i dets sted. På den anden side følger det af den gældende lovgivnings indhold, at provstiudvalgets beføjelser er lovbundne.

Det fremgår således af den nugældende lov om folkekirkens økonomi § 26, stk. 2-3, hvilke udgiftskrævende folkekirkelige opgaver provstiudvalget kan varetage, og hvortil udgifterne kan finansieres af fællesfonden blandt andet gennem udskrivning af landskirkeskat.

Provstiudvalget har ikke nogen selvstændig budgetret og skatteudskrivningsret i relation til finansiering af udgifterne vedrørende udvalgets virksomhed, idet adgang til at budgettere fællesfondens udgifter og udskrive landskirkeskat til finansiering heraf tilkommer stiftsøvrighederne og kirkeministeren, jf. lov om folkekirkens økonomi §§ 14-15.

Under henvisning til provstiudvalgets organisatoriske placering i den kirkelige struktur foreslås det i § 1, nr. 11, at der ved hvert provstiudvalg oprettes en provstiudvalgskasse, og at de udgifter vedrørende provstiudvalgenes virksomhed, som i dag finansieres af fællesfonden, i fremtiden finansieres af denne kasse. Det foreslås endvidere, at budgettet for provstiudvalgs-kassen udarbejdes af provstiudvalget efter regler fastsat af kirkeministeren.

Et grundprincip for en selvstændig budgetret og dertil knyttet skatteudskrivningsret er, at den, der bruger pengene, også selv skal skaffe pengene eller i hvert fald en væsentlig del heraf. I relation til provstiudvalgenes virksomhed vil dette krav kunne opfyldes, hvis pligten til at finansiere provstiudvalgets udgifter alene påhviler kirkeskatteyderne i det lokalområde, hvor provstiudvalget er valgt.

Det foreslås derfor, at de nødvendige økonomiske midler til finansiering af udgifterne til provstiudvalgets virksomhed i fremtiden tilvejebringes af den lokale kirkelige ligning, og at provstiudvalget tillægges kompetencen til at fastsætte ligningsbeløbet til provstiudvalgs-kassen.

Endvidere foreslås det, at kirkeministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for provstiudvalgets regnskabsaflæggelse, om revision og om stiftsøvrighedens godkendelse af regnskaberne for provstiudvalgs-kassen.

Som en følge af forslaget om indførelse af en provstiudvalgs-kasse foretages en række systematiske ændringer af lov om folkekirkens økonomi. Det foreslås således, at det nuværende kapitel 6 om provstiudvalg flyttes frem i lov om folkekirkens økonomi, således at reglerne om provstiudvalgene i fremtiden fremgår af lovens kapitel 2a, jf. forslagets § 1, nr. 11.

Herudover foreslås det, at der i lov om folkekirkens økonomi foretages en række tekniske ændringer af reglerne i lovens kapitel 3, jf. forslaget § 1, nr. 12-14, således at det bliver muligt at ligne de nødvendige beløb til dækningen af provstiuvalgskasserens udgifter.

e) Finansiering af præstestillinger

Efter den nugældende retstilstand afholdes 40 pct. af udgifterne til aflønning af præster og provster af staten som en lovbunden finanslovsbevilling, mens de resterende 60 pct. afholdes af fællesfonden (landskirkeskatten), jf. lov om folkekirkens økonomi § 20, stk. 2. Denne finansieringsmodel gælder samtlige lønninger og løndelev for tjenestemandsansatte provster og for præster, herunder institutions- og særpræster, hjælpepræster og vikarer bortset fra barselsvikarer. Staten afholder desuden pensionsudgifter til folkekirkens præster.

I betænkning nr. 1264/1994 vedrørende præstestillinger indstillede udvalget, at der blev oprettet 85 nye præstestillinger i folkekirken, og at der blev givet mulighed for et mere fleksibelt system, hvor biskopperne kan oprette midlertidige stillinger, samt at der blev oprettet 10 stiftspræstestillinger til aflastning af biskopperne i teologiske spørgsmål.

Af de 85 nye præstestillinger blev der i 1995 bevilget i alt 18 stillinger, ligesom der i 1997 er bevilget i alt 12 stillinger.

På denne baggrund resterer der udover de 10 stiftspræstestillinger i alt 55 stillinger, som endnu ikke er oprettet.

Udvalget vedrørende budgetlægningen for kirkekasserne m.v. har i sin betænkning (1327/1996) i kapitel 10 redegjort for en række modeller, hvorved der gennem en ændring af de nuværende regler for finansiering af præstelønninger kan skabes grundlag for, at merudgifterne til yderligere præstestillinger – og herunder på nuværende tidspunkt til de 55 stillinger – kan finansieres af folkekirken selv.

På baggrund af udvalgets indstilling foreslås det i lovforslagets § 1, nr. 15, at udgiften til særpræster fremtidigt finansieres fuldt ud af fællesfonden, mens det beløb, som derved frigøres på finanslovsbevillingen, konverteres til yderligere præstestillinger.

Med dette forslag vil det være muligt at opfylde det aktuelle behov for yderligere præstestillinger og samtidig skabe en lille reserve til imødekommelse af nye behov. Forslaget vil samtidig betyde, at staten fastholdes på at bidrage til opretholdelsen af den basale sognepræstelige betjening, mens de behov for særpræstestillinger, som skyldes kirkens tilrettelæggelse af den præstelige betjening, dækkes af kirkelige midler.

f) Samarbejde mellem stiftsøvrigheder, provstiuvalg og menighedsråd

Siden 1989 har menighedsråd, der ønsker det, haft mulighed for at sætte forskellige projekter i værk med henblik på at løse folkekirkelige anliggender i lokalområdet, som det hidtil ikke har været muligt at løse for det enkelte menighedsråd af økonomiske eller administrative grunde. Der er således med bestemmelserne i lov om menighedsråd § 43, stk. 3, og § 43, stk. 7, givet mulighed for, at kirkeministeren i forbindelse med godkendelse af projekterne kan træffe bestemmelse om fravigelse af regler i lov om menighedsråd kapitel 1-7 og kapitel 9, reglerne i lov om valg til menighedsråd, reglerne i lov om folkekirkens økonomi, reglerne i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde samt reglerne i lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m.

En lignende ordning har ikke eksisteret for provstiuvalg og stiftsøvrigheder. Som en udvidelse af menighedsrådenes adgang til at få dispensationer fra dele af den kirkelige lovgivning med henblik på løsning af folkekirkelige opgaver i lokalområdet, foreslås det, at der gives en tilsvarende adgang til, at også stiftsøvrigheder og provstiuvalg får mulighed for at tilpasse arbejdsgange og kompetenceforhold til lokale ønsker og behov.

Det skal understreges, at der med forslaget alene kan gives dispensation fra de dele af den kirkelige lovgivning, som regulerer offentlige myndigheders virksomhed, og at eventuelle dispensationer derfor ikke vil påvirke den enkelte borgers retsstilling.

Samtidig bemærkes, at kravet om, at dispensationer fra dele af den kirkelige lovgivning skal gives af den parlamentarisk ansvarlige minister, vil være med til at sikre, at der ikke godkendes samarbejdsaftaler eller i øvrigt meddeles dispensationer, som er i strid med den kirkelige lovgivnings grundlæggende forudsætninger.

3. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser, hørte myndigheder m.v.

Lovforslaget, der har været forelagt samtlige biskopper, stiftsøvrigheder, Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer, Den danske Præsteforening, Danmarks Provsteforening, kirkefunktionærenes organisationer, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Kommunernes Landsforening, Indenrigsministeriet og Rigsrevisionen, medfører ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for staten.

For kommunerne vil forslaget om, at beløb til imødegåelse af uforudsete udgifter i fremtiden skal udbetales til provstiuvalgskasserne, betyde en min-

dre indtægtsnedgang i form af mistede renteindtægter. Herudover medfører lovforslaget ingen økonomiske konsekvenser for kommunerne.

Forslaget vedrørende finansiering af kirkeblade og om ændring af budgetproceduren i et ligningsområde kan medføre en mindre stigning i de lokale kirkelige udgifter, medmindre der foretages kompenserende besparelser på andre udgiftstyper. Forslaget vedrørende oprettelse af en provstiuudvalgskasse vil betyde en stigning af de lokale kirkelige udgifter, men vil modsvares af en besparelse på fællesfondens udgifter.

Forslaget vedrørende finansiering af udgifter til præstelig betjening af institutioner eller grupper af personer, for hvilke der ikke er oprettet menighedsråd, vil betyde en stigning i fællesfondens udgifter til lønninger til præster. Med forslaget vil der som omtalt nærmere nedenfor i bemærkninger til § 1, nr. 15, blive mulighed for oprettelse af en række nye sogne- eller hjælpepræstestillinger, hvilket vil bevirke en forøgelse af de lokale kirkelige udgifter, idet oprettelse af sognepræstestillinger med tilknyttet tjenestebolig indebærer følgeudgifter i form af udgifter til etablering af tjenestebolig og befordrings- og kontorholdsudgifter.

Endvidere vil forslaget om dispensation fra den kirkelige lovgivning og om samarbejde mellem kirkelige instanser kunne bevirke en mindre stigning i de kirkelige udgifter.

Forslaget har ikke EU-retlige aspekter, ligesom det ikke har erhvervsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser.

II. Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

I bilag til lovforslaget er de foreslåede bestemmelser sammenholdt med de gældende regler.

Til § 1

Til nr. 1

Udvalget vedrørende budgetlægningen for kirkekasserne m.v. har i betænkning 1327/1996 afsnit 8.3., redegjort for sine overvejelser om udvidet adgang til at finansiere folkekirkelige aktiviteter. Udvalget har i denne forbindelse undersøgt størrelsen og anvendelsen af menighedsrådenes rådighedsbeløb i 1995.

Undersøgelsen, der er nærmere beskrevet i betænkningens afsnit 8.3 og i betænkningens bilag 4 og 6-7, viser, at alle folkekirkens menighedsråd i 1995 i gennemsnit brugte et rådighedsbeløb på 37.656 kr. Det maksimale rådighedsbeløb var i 1995 på 104.000 kr. En nærmere undersøgelse, der omfattede kirke-

kasserne i seks provstier, viste, at den enkeltopgave, som menighedsrådene i 1995 brugte mest på, var kirkeblad eller anden form for reklamering for sognets gudstjenester. Udgifterne til kirkeblade eller lignende publikationer udgjorde i gennemsnit 40 pct. af rådighedsbeløbet.

Undersøgelsen peger derimod ikke på andre opgavetyper, der tilsvarende udgiften til kirkeblade m.v. kan opfattes som en »fast« udgift, der finansieres af rådighedsbeløbet.

På denne baggrund foreslår udvalget, at de udgifter, som kan afgrænses som udgifter til trykning og distribution af kirkeblade og lignende publikationer overføres fra finansiering af rådighedsbeløbet til den almindelige opregning i økonomilovens § 2 over udgifter, der kan finansieres af kirkekassen.

En sådan overførelse af udgifterne til kirkeblade m.v. fra rådighedsbeløbet til de almindelige driftsudgifter vil skabe et fornyet spillerum indenfor rådighedsbeløbets grænser til, at menighedsrådene – dér hvor de budgetmæssige forudsætninger er til stede – kan iværksætte nye folkekirkelige aktiviteter.

Denne nye opregning i økonomilovens § 2 skal kombineres med et almindeligt frihedsområde, der både materielt og økonomisk er afgrænset af de samme kriterier som i den nugældende bestemmelse i økonomilovens § 2a om rådighedsbeløbet. Hvis der herefter i løbet af en årrække er nye opgavetyper, som menighedsråd generelt vil vælge at tage op og finansiere af rådighedsbeløbet, vil menighedsrådenes ønske om at få øget økonomisk frihed også vedrørende disse nye aktiviteter kunne imødekommes ved en ændringslov til økonomiloven, hvorved opregningen i økonomilovens § 2 suppleres med disse nye opgavetyper.

Den foreslåede bestemmelse er i overensstemmelse med forslaget fra Udvalget vedrørende budgetlægningen for kirkekasserne m.v., jf. betænkning 1327/1996 kapitel 3 og afsnit 8.3.

Til nr. 2

For at smidiggøre fremtidig tilpasning til blandt andet kommunernes budgetteringsfrist skønnes det hensigtsmæssigt at udelade den nugældende fristangivelse i loven samtidig med, at ministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om afleveringsfristen. Der henvises i øvrigt til punkt 2b i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Af samme grund som anført ovenfor i bemærkningerne til § 1, nr. 2, foreslås den nugældende fristangivelse for afholdelse af budgetsamråd udeladt i loven.

Der henvises i øvrigt til punkt 2b i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det foreslås, at kirkeministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere bestemmelser om afholdelse af budgetsamråd.

Til nr. 5, 6 og 7

Af samme grund som anført ovenfor i bemærkningerne til § 1, nr. 2, forslås de nugældende fristangivelser for henholdsvis provstiudvalgets godkendelse af budgetterne, menighedsrådenes aflevering af regnskaber for kirke- og præstegårdskasserne, samt provstiudvalgets godkendelse af regnskaberne udeladt i loven.

Kirkeministeren kan i medfør af § 24, stk. 6, fastsætte nærmere regler om tidspunktet for provstiudvalgets godkendelse af kirke- og præstegårdskasserens budget for det kommende år. § 24, stk. 6, i lov om folkekirkens økonomi bliver med dette lovforslag til § 17a, stk. 6, jf. punkt 2d i de almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 11,

Efter lov om folkekirkens økonomi § 9, stk. 1, 2. pkt., fastsætter kirkeministeren nærmere regler om regnskaberne aflæggelse, om revision og om provstiudvalgets godkendelse af regnskaberne. Bestemmelser herom er fastsat i Kirkeministeriets cirkulære af 22. juli 1992 om kirkelige kassers budget, regnskab og revision m.v. Der henvises i øvrigt til punkt 2b i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Menighedsrådenes budgetprocedure er bindende beskrevet i økonomilovens kapitel 1, og der er således ikke efter den nugældende ordning hjemmel til, at menighedsrådene i fx et ligningsområde frit kan træffe beslutning om ændringer i budgetproceduren.

Den kirkelige lovgivning indeholder heller ikke bestemmelser, hvorefter et eller flere menighedsråd eller provstiudvalget kan kræve, at der afholdes et møde, hvor menighedsrådene uformelt kan diskutere eventuelle ønsker i relation til budgetproceduren.

Det enkelte menighedsråd kan efter den gældende lovgivning kun træffe beslutninger i menighedsrådsmøder, hvor mindst halvdelen af rådets medlemmer er tilstede, jf. lov om menighedsråd § 24, stk. 1. Denne bestemmelse indeholder altså de formelle krav til beslutningsproceduren i menighedsråd, og der består ikke nogen almindelig adgang for menighedsråd til at fravige denne procedureregel.

Beslutninger om ændring af budgetproceduren påvirker imidlertid ikke kun det enkelte menighedsråd, og det foreslås derfor, at der indsættes en bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 9a, hvor-efter både et provstiudvalg og mindst en tredjedel af menighedsrådene i et ligningsområde kan kræve, at der afholdes et møde, hvor rådene dels kan diskutere ønsker og behov i relation til budgetlægningen og dels kan træffe beslutninger om eventuelle ændringer i forhold til økonomilovens kapitel 1.

Vedrørende menighedsrådenes repræsentation på dette møde bemærkes, at det er et krav, at hvert menighedsråd udpeger to af sine medlemmer til at repræsentere menighedsrådet på mødet, jf. forslaget til § 9a, stk. 3. Herved sikres det, at menighedsrådene er lige repræsenteret uanset sognenes indbyrdes forskellige størrelse.

Udover menighedsrådenes deltagelse i mødet er det efter forslaget et krav, at medlemmerne af provstiudvalg i ligningsområdet deltager i mødet, jf. forslaget til § 9a, stk. 3, 2. pkt. Dette er begrundet i, at der på mødet kan træffes beslutninger, som ændrer provstiudvalgets kompetencer eller har anden betydning for provstiudvalget virke, og at det i denne forbindelse er væsentligt for menighedsrådene at få præcise oplysninger om, hvilket arbejde der i givet fald er forbundet med at overtage en del af provstiudvalgets kompetence.

Det bemærkes, at det alene er menighedsrådenes repræsentanter, der kan deltage i afstemninger på mødet, og at det er et krav for, at der kan træffes beslutning om ændring af budgetproceduren, at samtlige repræsentanter er til stede og stemmer for beslutningen, jf. forslaget til § 9a, stk. 4.

Det bemærkes i denne forbindelse, at det enkelte menighedsråd før mødet mellem menighedsrådene i ligningsområdet skal beslutte, om menighedsrådets repræsentanter skal stemme for eller imod de enkelte forslag på dagsordenen. Det enkelte menighedsråd må derfor – før det nævnte møde – på et offentligt menighedsrådsmøde tage stilling til dagsordens enkelte punkter – og herunder specielt til, om menighedsrådet kan tilslutte sig en eller flere ændringer i budgetproceduren.

Forslaget indeholder herudover i §§ 9a-c en række formelle regler i relation til gennemførelsen af det nævnte møde. Disse regler svarer i det hele til de almindeligt gældende regler for kollegiale organer som fx menighedsråds virksomhed.

Vedrørende forslaget til *kapitel 1b, Forberedende budgetsamråd* henvises til punkt 2c i de almindelige bemærkninger.

Det forberedende budgetsamråds styrke og gennemslagskraft vil kun være reel, hvis menighedsråd

og provstiudvalg forpligtes til at deltage i det forberedende budgetsamråd, og det vil derfor være en forudsætning, at både menighedsråd og provstiudvalg er forpligtet til at være repræsenteret på det forberedende budgetsamråd, jf. forslaget til § 9d, stk. 2.

Diskussionerne på det forberedende budgetsamråd kan have stor betydning for det videre arbejde i det enkelte menighedsråd med det kommende års budgetter. Hensynet til, at det enkelte medlem af menigheden kan følge med i menighedsrådets budgetarbejde, er baggrunden for, at det foreslås, at møder, som afholdes mellem menighedsrådene i provstiet med henblik på at forberede budgetlægningen, skal være offentligt tilgængelige, jf. forslaget til § 9d, stk. 4.

Kompetencen til at træffe beslutning om ligningsbeløbet til de enkelte kirkelige kasser og dermed kirkekattensniveauet i ligningsområdet ved en ordning med et forberedende budgetsamråd vil fortsat være hos provstiudvalget, jf. lov om folkekirkens økonomi §§ 6-7. Konsekvensen af det forberedende budgetsamråd er derfor primært, at det enkelte menighedsråd ved budgetlægningen – frivilligt – tager hensyn til ønsker fra andre menighedsråd, og at provstiudvalget på baggrund af drøftelserne på det forberedende budgetsamråd har et mere detaljeret kendskab til baggrunden for det enkelte menighedsråds budgetønsker – og til hvilke menighedsråd der allerede i den tidlige budgetlægningsfase har revideret egne budgetønsker.

Da det således fortsat er provstiudvalget, der skal træffe den endelige beslutning om ligningsbeløbets størrelse m.v., er det mest hensigtsmæssigt, at sekretariatsbistanden også udøves af provstiudvalget, jf. forslaget til § 9d, stk. 5.

I det tilfælde, hvor ligningsområdet består af flere provstier eller dele af flere provstier må disse opgaver varetages af provstiudvalgene i forening, jf. forslaget til § 9d, stk. 7. Dette er begrundet i, at provstiudvalgene fortsat hver for sig skal træffe beslutning om ligningsbeløbets størrelse og om budgetternes godkendelse.

Bestemmelsen i § 9d indeholder herudover en række bestemmelser, som regulerer de formelle krav til afviklingen af det forberedende budgetsamråd. Disse regler svarer til, hvad der i øvrigt er gældende for kollegiale organer som fx menighedsråd.

Vedrørende forslaget til *kapitel 1c, Besluttende budgetsamråd* henviser dels til bemærkninger i punkt 2c i de almindelige bemærkninger, dels til det ovenfor anførte vedrørende offentlige møder og vedrørende sekretariatsbistand ved det forberedende budgetsamråd.

Ligningsbeløbet til de kirkelige kasser pålignes folkekirkens medlemmer under ét efter samme reg-

ler, hvorefter kommunal indkomstskat svares til vedkommende kommune, og påligningen sker under ét for kommunen, uanset om denne omfatter flere sogne, jf. lov om folkekirkens økonomi § 18, stk. 1-2. Dette indebærer, at nogle medlemmer af folkekirken i et vist omfang medvirker til betaling for aktiviteter i andre sogne end bopæls sognet, mens andre medlemmer af folkekirken nyder godt af denne betaling.

Hensynet til, at de, der betaler den største part af de kirkelige skatter, også får en øget indflydelse på, hvilke aktiviteter der gennemføres i ligningsområdet, kunne tale for, at menighedsrådenes repræsentation på budgetsamrådets møder blev forholdsmæssigt fastsat efter sognenes størrelse. En sådan forholdsmæssig repræsentation er imidlertid en så væsentlig ændring i forhold til den traditionelle opfattelse af menighedsrådenes indbyrdes styrkeforhold, og det foreslås derfor, at menighedsrådene i et ligningsområde skal være lige repræsenteret på det besluttende budgetsamrådets møder, jf. forslaget til § 9e, stk. 1.

Det foreslås, at hvert menighedsråd udpeger to af sine medlemmer til at repræsentere menighedsrådet på mødet, jf. forslaget til § 9e, stk. 1. Herved tilgodeses det hensyn, at mindretal i det enkelte menighedsråd skal have mulighed for at blive repræsenteret på budgetsamrådets møder.

Udover repræsentanter for de enkelte menighedsråd er ligningsområdets provstiudvalg forpligtet til at være repræsenteret på budgetsamrådets møder, jf. forslaget til § 9e, stk. 1.

Når menighedsrådene har givet deres accept af det besluttende budgetsamråd, indebærer dette, at menighedsrådene er forpligtet til at deltage i arbejdet i budgetsamrådet og herunder lade sig repræsentere ved budgetsamrådets møder.

Menighedsrådenes pligt til at være repræsenteret på budgetsamrådets møder er imidlertid ikke ensbetydende med, at budgetsamrådet kun kan træffe beslutninger, hvis alle repræsentanter er til stede og stemmer for en bestemt løsning. Det er derimod tilstrækkeligt for et forslags vedtagelse på budgetsamrådet, at mindst halvdelen af repræsentanterne for menighedsrådene er tilstede, og at der blandt disse repræsentanter er almindeligt flertal for forslaget, jf. forslaget til § 9h, stk. 1-2. Dette er i overensstemmelse med de almindeligt anerkendte regler om kollegiale organers beslutningsdygtighed.

Kapitel 1c indeholder herudover en række formelle krav til det besluttende budgetsamråds virksomhed. Disse krav svarer til hvad, der er gældende for fx menighedsråd.

Vedrørende *indførelse af en rammeordning eller en sognefuldmagt samt om muligheden for at opsi den etablerede budgetprocedure*, jf. forslaget til § 9a,

stk. 1, nr. 3-4, kapitel 1d og 1e, henvises til punkt 2c i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

Ændringen er alene af teknisk karakter og er begrundet i, at udgifterne til provstiuvalgets virksomhed i fremtiden skal afholdes af en provstiuvalgskasse og ikke som i dag af fællesfonden. Der henvises til punkt 2d i de almindelige bemærkninger samt til bemærkningerne til § 1, nr. 11.

Til nr. 10

Fællesfonden har status som folkekirkens hovedkasse, idet fællesfonden efter lov om folkekirkens økonomi § 11, stk. 1, afholder den del af folkekirkens udgifter, som ikke udredes af kirke- og præstegårdskasserne, provstiuvalgskassen eller statskassen. Fællesfonden bestyres af stiftsøvrighederne. Nærmere retningslinier om forvaltningen af fællesfonden er fastsat af kirkeministeren ved bekendtgørelse.

Stiftsøvrighederne aflægger årligt regnskab for fællesfonden og regnskaberne revideres af Rigsrevisionen, jf. lov om folkekirkens økonomi § 17.

For at tilvejebringe grundlag for en eventuel fremtidig tilpasning af budgetteringen foreslås det, at den nugældende fristangivelse i bestemmelsen ændres, således at forslag til budget skal indsendes inden en af kirkeministeren fastsat frist. Der er ikke aktuelle planer om at flytte tidspunktet for stiftsøvrighederens aflevering af budgetforslaget.

Den anden ændring af bestemmelsen er af redaktionel karakter, og skal understrege, at det er Kirkeministeriet som er budgetgodkendende myndighed.

Til nr. 11

Reglerne om provstiuvalg foreslås af systematiske grunde flyttet fra kapitel 6 i lov om folkekirkens økonomi til kapitel 2a. Bestemmelserne i forslaget til § 17a, § 17b og § 17c svarer derfor delvist til bestemmelserne i den nugældende lov om folkekirkens økonomi §§ 24-26.

Det enkelte ligningsområdes interesser vil i højere grad kunne tilgodeses i provstiuvalgets arbejde, hvis det bliver muligt lokalt at vælge et sammensat provstiuvalget, således at der kan vælges et antal provstiuvalgsmedlemmer svarende til antallet af ligningsområder i provstiet. For øjeblikket varierer antallet af ligningsområder eller dele af ligningsområder i et enkelt provsti fra 1 kommune til 7 kommuner. Det foreslås derfor, at provstiuvalget foruden af provsten, skal bestå af to til syv valgte medlemmer, jf. herved forslaget til § 17a, stk. 1.

Det bemærkes, at menighedsrådene ikke herved tvinges til at vælge personer bosat i de enkelte ligningsområder i provstiet, men at menighedsrådene får mulighed for at fastsætte antallet af provstiuvalgsmedlemmer, således at hvert ligningsområde kan blive repræsenteret. Om dette faktisk bliver tilfældet, må derimod fortsat afgøres efter de almindelige regler om opstilling og gennemførelse af valg til provstiuvalg.

Under henvisning til provstiuvalgets organisatoriske placering i den kirkelige struktur foreslås det, at der ved hvert provstiuvalg oprettes en provstiuvalgskasse, og at de udgifter vedrørende provstiuvalgenes virksomhed, som i dag finansieres af fællesfonden, i fremtiden finansieres af denne kasse, jf. forslaget til § 17c, stk. 2-4. Det foreslås endvidere, at budgettet for provstiuvalgskassen udarbejdes af provstiuvalget efter regler fastsat af kirkeministeren, jf. forslaget til § 17d, stk. 2 og stk. 4.

Et grundprincip for en selvstændig budgetret og dertil knyttet skatteudskrivningsret er, at den, der bruger pengene, også selv skal skaffe pengene eller i hvert fald en væsentlig del heraf. I relation til provstiuvalgenes virksomhed vil dette krav kunne opfyldes, hvis pligten til at finansiere provstiuvalgets udgifter alene påhviler kirkeskatteyderne i det lokale område, hvor provstiuvalget er valgt.

Det foreslås derfor, at de nødvendige økonomiske midler til finansiering af udgifterne til provstiuvalgets virksomhed i fremtiden tilvejebringes af den lokale kirkelige ligning, og at provstiuvalget tillægges kompetencen til at fastsætte ligningsbeløbet til provstiuvalgskassen, jf. forslaget til § 17d, stk. 1 og stk. 3.

Det bemærkes, at menighedsrådene ikke vil have beslutningskompetence med hensyn til fastsættelsen af ligningsbeløbet til provstiuvalgskassen. Det forudsættes dog, at provstiuvalget orientere menighedsrådene om provstiuvalgskassens budgetforslag på budgetsamrådet, jf. lov om folkekirkens økonomi § 5. Dette vil også være tilfældet, hvis menighedsrådene i et ligningsområde vælger at indføre et beslutende budgetsamråd og dermed overtage provstiuvalgets kompetence i relation til at fastsætte ligningsbeløbet til ligningsområdets kirke- og præstegårdskasser, jf. herved forslaget til en ny § 9e, stk. 2-3, samt forslaget til en ny § 9f, stk. 1.

Endvidere foreslås det, at kirkeministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for provstiuvalgets regnskabsaflæggelse, om revision og om stiftsøvrighedens godkendelse af regnskaberne for provstiuvalgskassen, jf. forslaget til § 17d, stk. 5-6.

Som en konsekvens af indførelse af en provstiuvalgskasse, vil provstiuvalgene ikke kunne påføre

fællesfonden, men derimod provstiudvalgskassen, et økonomisk tab. Det foreslås derfor, at bestemmelsen i lov om folkekirkens økonomi § 17a, stk. 4, vedrørende erstatningssager mod enkelte provstiudvalgsmedlemmer ændres i overensstemmelse hermed. Bestemmelsen i forslaget § 17a, stk. 4, svarer med denne ændring til den nugældende regel i lov om folkekirkens økonomi § 24, stk. 4.

Til nr. 12-13

Bestemmelserne indeholder tekniske regler, således at ligningen til provstiudvalgskasserne foretages efter samme principper som den nuværende ligning til de kirkelige kasser og til fællesfonden, jf. bestemmelsen i den nugældende lov om folkekirkens økonomi § 18.

Til nr. 14

Bestemmelsen svarer delvist til den nugældende bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 19.

Som en følge af forslaget om indførelse af provstiudvalgskasse, jf. § 1, nr. 11, er der indsat en bestemmelse om, at ligningsbeløb til denne kasse udbetales til provstiudvalget.

I følge lov om folkekirkens økonomi § 6, stk. 1, kan provstiudvalget forhøje de kirkelige kassers budgetter med et beløb svarende til højst 5 % af det samlede ligningsbeløb til imødegåelse af uforudsete udgifter i ligningsområdet. Dette beløb udbetales efter den nugældende ordning ikke automatisk til kirkekasserne, men står på en mellemregningskonto i kommunen. Anvendelse af dette beløb kan kun ske efter provstiudvalgets beslutning, jf. den nugældende lov om folkekirkens økonomi § 19, stk. 1, 3. pkt.

På baggrund af forslaget om oprettelse af en provstiudvalgskasse, jf. § 1, nr. 11, foreslås det, at denne del af ligningsbeløbet udbetales til vedkommende provstiudvalg og administreres på en særskilt konto i provstiudvalgskassen. Ved regnskabsårets slutning skal den del af beløbet, der står tilbage, anvendes til nedbringelse af det følgende års ligning til kirke- og præstegårdskasserne.

Til nr. 15

Forslaget indebærer, at de løndelev, som vedrører betjeningen af institutioner eller grupper af personer, for hvilket der ikke er oprettet menighedsråd, i fremtiden finansieres fuldt ud af fællesfonden.

Forslaget er i overensstemmelse med anbefalingen i betænkning 1327/1996 afsnit 10.4.1. og afsnit 10.5. fra Udvalget vedrørende budgetlægningen for kirkekasserne m.v.

Der henvises i øvrigt til punkt 2e i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 16

Det foreslås, at der kan indgås samarbejde med henblik på løsning af folkekirkelige anliggender mellem stiftsøvrighed og provstiudvalg, mellem to eller flere stiftsøvrigheder og mellem to eller flere provstiudvalg. Endvidere foreslås det, at der kan etableres samarbejde mellem menighedsråd og en eller flere stiftsøvrigheder eller provstiudvalg.

Kirkeministerens godkendelse af sådanne aftaler om samarbejde er alene nødvendig, hvis samarbejdet vil medføre indskrænkninger i de beføjelser, som efter den kirkelige lovgivning tilkommer den enkelte kirkelige instans, eller hvis samarbejdet vil indebære en fravigelse af lovbestemmelser. Samarbejdsaftaler som ikke kræver fravigelse af gældende regler, kan derimod frit indgås mellem de kirkelige instanser uden samtykke af nogen anden myndighed.

Bestemmelsen vedrører alene frivillige aftaler mellem kirkelige instanser om løsningen af folkekirkelige opgaver i fællesskab, idet det ikke er fundet påkrævet eller hensigtsmæssigt at indføre hjemmel for påbud om samarbejde.

Endvidere foreslås det, at også et enkelt provstiudvalg eller en stiftsøvrighed kan få dispensation fra dele af den kirkelige lovgivning, hvis det er ønskeligt af hensyn til løsningen af folkekirkelige opgaver i henholdsvis provstiet eller stiftet.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om folkekirkens økonomi, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 627 af 4. juli 1994, foretages
følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 1, indsættes efter nr. 10 som nyt
nummer:

»11) Trykning og distribution m.v. af kirke-
blad i sognet, kirkedistriktet eller pastoratet.«
Nr. 11-14 bliver herefter nr. 12-15.

§ 2. Af kirkekassen afholdes udgifter ved-
rørende:

- 1) Vedligeholdelse og drift samt opførelse,
ombygning og nedbrydning af kirker,
gudstjenestelokaler og bygninger til brug
for kirker eller kirkegårde.
- 2) Vedligeholdelse og drift samt anlæg, ud-
videlse, regulering og nedlæggelse af kir-
kegårde.
- 3) Erhvervelse af arealer eller bygninger til
brug for kirker og kirkegårde samt efter
kirkeministerens bestemmelse andre ud-
gifter vedrørende kirker og kirkegårde.
- 4) Vedligeholdelse og drift samt opførelse,
ombygning og nedbrydning af præstebo-
liger, bygninger til brug for præsteembe-
det og præstegårdsbrug.
- 5) Erhvervelse af arealer eller bygninger til
brug for præsteembeder.
- 6) Huslejetilskud, telefongodtgørelser m.v.
til præster, en del af udgifterne til op-
varmning af præsteboliger samt efter kir-
keministerens bestemmelse andre udgif-
ter vedrørende præsteembederne.
- 7) Konfirmationsforberedelse og afholdelse
af konfirmation.
- 8) Løn og andre udgifter til kirke- og kirke-
gårdsfunktionærer.

9) Valg til menighedsråd og udgifter i for-
bindelse med rådets virksomhed efter
reglerne herom i lov om menighedsråd,
herunder diæter i særlige tilfælde efter
kirkeministerens bestemmelse.

10) Menighedsrådsmedlemmers deltagelse i
kurser m.v., der må anses af betydning
for udøvelsen af hvervet som menigheds-
rådsmedlem.

11) Rådighedsbeløbet, jf. § 2 a.

12) Bidrag til lokalt mellemkirkeligt arbejde,
jf. § 12.

13) Registrering af gravminder, jf. lov om fol-
kekirkens kirkebygninger og kirkegårde
§ 21, stk. 1.

14) Provstesyns og menighedsråds deltagelse
i synsforretninger.

2. § 4, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Kirkeministeren fastsætter nærmere
regler om udarbejdelse og indsendelse til provst-
stuevalget af budgetter for kirke- og præste-
gårds-kasserne.«

§ 4. --

Stk. 3. Budgetterne indsendes til provstue-
valget inden 1. april.

3. I § 5, stk. 1, udgår: », der afholdes senest 15.
juni«, og som 2. pkt. indsættes:

»Der kan afholdes flere budgetsamråd.«

§ 5. Efter modtagelsen af budget for kirke-
og præstegårds-kasserne indkalder provstue-
valget en eller to repræsentanter for hvert me-
nighedsråd til budgetsamråd, der afholdes se-
nest 15. juni.

Stk. 2. I budgetsamrådet forhandles de en-
kelte bevillingsforslag og deres prioritering.

Budgetsamrådet har ikke besluttende myndighed.

Stk. 3. Menighedsrådene har pligt til at lade sig repræsentere under budgetsamrådet.

4. I § 5 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om afholdelse af budgetsamråd.«.

5. I § 7 udgår: »senest 1. august«.

§ 7. Provstiudvalget træffer senest 1. august afgørelse om godkendelse af kirke- og præstegårdskassernes budget for det kommende regnskabsår.

6. § 9, *stk. 1, 1. pkt.*, ophæves og i stedet indsættes:

»Menighedsrådet aflægger årligt regnskab for kirkekassen. Er der oprettet en præstegårdskasse, aflægges menighedsrådene på et fællesmøde årligt regnskab for denne.«.

§ 9. Inden den 1. april efter regnskabsårets udløb aflægges menighedsrådet regnskab for kirkekassen og menighedsrådene på et fællesmøde for præstegårdskassen. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om regnskaberne aflæggelse, om revision og om provstiudvalgets godkendelse af regnskaberne.

7. § 9, *stk. 3, 1. pkt.*, ophæves.

§ 9. — — —

Stk. 3. Revisionen skal være tilendebragt inden 1. november, medmindre særlige forhold foreligger. Provstiudvalgets afgørelser vedrørende regnskabet kan indbringes for stiftsøvrigheden.

8. Efter § 9 indsættes som nye kapitler:

»Kapitel 1a

Beslutning om ændringer af budgetproceduren m.v.

§ 9a. Efter anmodning fra et provstiudvalg eller mindst en tredjedel af menighedsrådene i ligningsområdet skal der afholdes et møde, hvor der kan træffes beslutning om, at der i ligningsområdet indføres:

- 1) Et forberedende budgetsamråd.
- 2) Et besluttende budgetsamråd.

3) En rammeordning vedrørende disponering af indtægter og udgifter efter regler fastsat af kirkeministeren.

4) En sognefuldmagt.

Stk. 2. Mødet er offentligt.

Stk. 3. Hvert menighedsråd i ligningsområdet udpeger 2 af sine medlemmer til at repræsentere menighedsrådet på mødet. De pågældende samt medlemmerne af ligningsrådets provstiudvalg er forpligtet til at deltage i mødet.

Stk. 4. På mødet kan der træffes beslutning om ændring af budgetproceduren, jf. *stk. 1.* Alle de i *stk. 3* nævnte repræsentanter for menighedsrådene i ligningsområdet skal deltage i afstemningen. Beslutninger træffes ved enstemmighed.

Stk. 5. Afstemninger skal foretages således, at det klart fremgår, hvorledes den enkelte stemmer.

§ 9b. Formanden for provstiudvalget fastsætter tid og sted for mødet og indkalder provstiudvalg og menighedsråd i ligningsområdet til dette. Såfremt ligningsområdet omfatter flere provstier eller dele af flere provstier, varetages de i 1. pkt. nævnte opgaver af formanden for provstiudvalget i det provsti med flest menighedsråds kredse i ligningsområdet.

Stk. 2. Bekendtgørelse om afholdelse af mødet sker efter provstiudvalgets beslutning på en måde, der sikrer, at offentligheden bliver bekendt med mødets afholdelse. I bekendtgørelsen angives, hvilke emner der skal behandles på mødet. Såfremt ligningsområdet omfatter flere provstier eller dele af flere provstier, træffes de i 1. og 2. pkt. nævnte beslutninger af provstiudvalget i det provsti med flest menighedsråds kredse i ligningsområdet.

Stk. 3. Mødet ledes af den formand, som ifølge *stk. 1* har indkaldt til mødet.

§ 9c. Mødets beslutninger indføres i beslutningsprotokollen for det provstiudvalg, hvis formand har indkaldt til mødet. I beslutningsprotokollen anføres det, hvorledes den enkelte repræsentant har stemt. Beslutningsprotokollen underskrives ved slutningen af mødet af de personer, jf. § 9a, *stk. 3*, som har deltaget i mødet. Enhver af disse personer kan forlange sit særstandpunkt kort tilført beslutningsprotokollen og ved sager, der skal fremsendes til anden myndighed, kræve, at denne samtidig gøres bekendt med indholdet af protokollen.

Bilag til f. t. l. vedr. folkekirkens økonomi

Den pågældende kan ved sagens fremsendelse ledsage denne med en begrundelse for sit særstandpunkt.

Kapitel 1b

Forberedende budgetsamråd

§ 9d. Inden fristen for menighedsrådenes indsendelse af budgetterne for de kirkelige kasser i ligningsområdet til provstiudvalget, jf. § 4, stk. 3, indkalder provstiudvalget hvert menighedsråd i ligningsområdet til forberedende budgetsamråd.

Stk. 2. Menighedsrådene i ligningsområdet er forpligtet til at lade sig repræsentere under budgetsamrådet med to menighedsrådsmedlemmer.

Stk. 3. I det forberedende budgetsamråd belyses de økonomiske forhold i ligningsområdet, og prioriteringen af større udgiftskrævende projekter i ligningsområdet forhandles. Det forberedende budgetsamråd har ikke beslutende myndighed.

Stk. 4. Det forberedende budgetsamråd er offentligt.

Stk. 5. Provstiudvalget forbereder det forberedende budgetsamråd.

Stk. 6. Bekendtgørelse om afholdelse af det forberedende budgetsamråd sker efter provstiudvalgets bestemmelse på en måde, der sikrer, at offentligheden bliver bekendt med afholdelsen. I bekendtgørelsen angives, hvilke emner der skal behandles på det forberedende budgetsamråd.

Stk. 7. Såfremt ligningsområdet omfatter flere provstier eller dele af flere provstier, varetages de i stk. 1, 5 og 6 nævnte opgaver af provstiudvalgene i forening.

Kapitel 1c

Besluttende budgetsamråd

§ 9e. Det besluttende budgetsamråd består af medlemmerne af ligningsområdets provstiudvalg og to repræsentanter for hvert menighedsråd i ligningsområdet.

Stk. 2. Det besluttende budgetsamråd fastsætter ligningsbeløbet til kommunens kirke- og præstegårdskasser. Ved ligningsbeløbets fastsættelse finder reglerne i § 6, stk. 1, 2.-3. pkt., § 6, stk. 2, samt § 17a, stk. 6, tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Det besluttende budgetsamråd fastlægger retningslinier for en overordnet økonomi-

misk prioritering for de følgende tre år efter budgetåret.

§ 9f. Det besluttende budgetsamråd afholder:

- 1) et møde, før menighedsrådene skal indsende budgetter for de kirkelige kasser i ligningsområdet til provstiudvalget, jf. § 4, stk. 3, og
- 2) et møde, før provstiudvalget træffer afgørelse om godkendelse af kirke- og præstegårdskassernes budget for det kommende regnskabsår, jf. § 7.

Stk. 2. Der afholdes yderligere møder i det besluttende budgetsamråd, når et provstiudvalg i ligningsområdet eller mindst en tredjedel af menighedsrådene i ligningsområdet forlanger det.

Stk. 3. Møder i det besluttende budgetsamråd er offentlige. Bekendtgørelse om afholdelse af møde i det besluttende budgetsamråd sker efter provstiudvalgets bestemmelse på en måde, der sikrer, at offentligheden bliver bekendt med mødets afholdelse. I bekendtgørelsen angives, hvilke emner der skal behandles på mødet.

§ 9g. Provstiudvalget forbereder det besluttende budgetsamråds møder.

Stk. 2. Formanden for provstiudvalget fastsætter tid og sted for møderne og indkalder de i § 9e, stk. 1, nævnte personer til disse.

Stk. 3. Formanden for provstiudvalget sørger for, at det fornødne materiale tilsendes de i § 9e, stk. 1, nævnte personer i god tid før mødet.

Stk. 4. Formanden for provstiudvalget leder det besluttende budgetsamråds møder.

§ 9h. Det besluttende budgetsamråd træffer sine beslutninger i møder. Budgetsamrådet er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af repræsentanterne for menighedsrådene i ligningsområdet er til stede.

Stk. 2. I afstemningen deltager alene repræsentanterne for menighedsrådene i ligningsområdet. Afstemning sker således, at det klart fremgår, hvorledes den enkelte repræsentant for menighedsrådene i ligningsområdet stemmer.

Stk. 3. Beslutninger træffes ved stemmeflertal.

Stk. 4. Budgetsamrådet vedtager selv sin retningsorden.

§ 9i. Det besluttende budgetsamråds beslutninger indføres i beslutningsprotokollen for det provstiuvalg, hvis formand har indkaldt til mødet. I beslutningsprotokollen anføres det, hvorledes den enkelte repræsentant har stemt. Beslutningsprotokollen underskrives ved slutningen af mødet af de personer, jf. § 9e, stk. 1, som har deltaget i mødet. Enhver af disse personer kan forlange sit særstandpunkt kort tilført beslutningsprotokollen og ved sager, der skal fremsendes til anden myndighed, kræve, at denne samtidig gøres bekendt med indholdet af protokollen. Den pågældende kan ved sagens fremsendelse ledsage denne med en begrundelse for sit særstandpunkt.

§ 9j. Såfremt ligningsområdet omfatter flere provstier eller dele af flere provstier, varetages de i § 9f, stk. 3, og § 9g, stk. 1, nævnte opgaver af provstiuvalgene i forening.

Stk. 2. Såfremt ligningsområdet omfatter flere provstier eller dele af flere provstier, varetages de i § 9g, stk. 2-4, nævnte opgaver af formanden for provstiuvalget i det provsti med flest menighedsråds kredse i ligningsområdet.

Kapitel 1d

Indførelse af en sognefuldmagt i ligningsområdet

§ 9k. Ved indførelse af en sognefuldmagt i ligningsområdet kan der udover de i § 2, stk. 1, nr. 1-11, og nr. 13-15, nævnte udgifter af kirkekassen afholdes udgifter vedrørende sognets eller kirkedistriktets kirkelige aktiviteter og udgifter til fremme af det kirkelige liv i pastoratet eller kommunen eller til kirkelige formål af betydning for stiftet som helhed.

Kapitel 1e

Ophør af beslutning om ændringer af budgetproceduren m.v.

§ 9l. Et menighedsråd kan opsigte den i § 9a, stk. 1, etablerede budgetprocedure ved skriftligt at meddele dette til provstiuvalget.

Stk. 2. Opsigelse skal foretages med 12 måneders varsel til udgangen af et regnskabsår.

Stk. 3. Opsigelsen indebærer, at budgetlægningen for samtlige kirkelige kasser i ligningsområdet foretages efter reglerne i kapitel 1.«.

9. I § 11, stk. 1, indsættes efter »§ 2,«: »§ 17c, stk. 3-4,«.

§ 11. Af fællesfonden afholdes folkekirkens udgifter, for så vidt de ikke er omfattet af § 2, eller § 20, herunder:

- 1) Tilskud efter kirkeministerens bestemmelse til hel eller delvis dækning af udgifterne til uddannelse af ansatte i folkekirken og af personer, der ønsker sådan ansættelse
- 2) Udgifter til de særlig sagkyndige, der er nævnt i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde § 8, stk. 2
- 3) Udgifter til det særlige syn, der er nævnt i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde § 33
- 4) Udgifter til den sagkyndige medvirken og registrering, der er nævnt i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde § 21, stk. 2 og 3.

10. I § 15, stk. 1, ændres »1. marts« til: »en kirkeministeren fastsat frist« og »budget« til: »forslag til budget«.

§ 15. Hvert år inden 1. marts indsender stiftsvrighederne hver for sit stifts vedkommende et budget over fællesfondens indtægter og udgifter i det følgende regnskabsår til kirkeministeren.

11. Efter § 17 indsættes som et nyt kapitel:

»Kapitel 2a

Provstiuvalg

§ 17a. I hvert provsti vælges et provstiuvalg, der består af provsten og 2-7 læge medlemmer. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om valgets foretagelse og om antallet af medlemmer.

Stk. 2. Provstiuvalget vælger af sin midte en formand og en næstformand. Valget sker ved skriftlig afstemning på udvalgets konstituerende møde, som provsten indkalder til. Valget gælder for udvalgets valgperiode. Medlemmerne af udvalget er pligtige at modtage valg som formand og næstformand. Provsten virker som udvalgets forretningsførende medlem og drager omsorg for udførelsen af udvalgets beslutninger.

Stk. 3. Provstiuvalgets endelige behandling af kirke- og præstegårdskassernes årlige budget og af provstiuvalgskassens årlige budget sker i offentlige møder. Bortset herfra bestemmer udvalget selv, i hvilket omfang dets møder skal være offentlige, og fastsætter selv sin for-

retningsorden. Er der uenighed i provstiudvalget om forretningsgangen, kan spørgsmål herom forelægges stiftsøvrigheden til afgørelse.

Stk. 4. De i lov om menighedsråd § 46, stk. 1, nævnte regler om annullation og suspension af beslutninger finder tilsvarende anvendelse over for et provstiudvalgs beslutninger, der strider mod lovgivningen. Endvidere finder de i lov om menighedsråd § 46, stk. 2-5, og § 48 nævnte regler om pålæggelse af tvangsbøder i forbindelse med ulovlige undladelser, anlæggelse af erstatningssager ved domstolene, frafald af erstatningsanlæg mod betaling af erstatningsretlig bod samt nedsættelse eller helt bortfald af en erstatning tilsvarende anvendelse over for medlemmer af provstiudvalg, der er ansvarlige for en undladelse eller for, at en kirkekasse, en præstegårdskasse eller provstiudvalgskassen er påført et tab.

Stk. 5. Stiftsøvrighedens afgørelser efter stk. 4, 1. pkt., kan af provstiudvalget indbringes for kirkeministeren. Stiftsøvrighedens afgørelser efter stk. 4, 2. pkt., kan af de pågældende medlemmer af provstiudvalget indbringes for kirkeministeren.

Stk. 6. Nærmere regler for provstiudvalgets virksomhed, herunder beføjelser med hensyn til behandling og godkendelse af kirke- og præstegårdskassernes årlige budget, fastsættes af kirkeministeren.

§ 17b. Kirkeministeren kan bestemme, at der for en kommune med flere provstier eller dele af flere provstier oprettes et budgetudvalg. Nærmere regler for budgetudvalgets sammensætning, valg og virksomhed fastsættes af kirkeministeren.

§ 17c. Ordinært valg til provstiudvalg skal foretages inden udgangen af marts måned i året efter, at ordinært valg til menighedsråd har fundet sted. Valget gælder fra 1. april, og valgperioden er 4 år.

Stk. 2. Ved hvert provstiudvalg oprettes en provstiudvalgskasse, der bestyres af provstiudvalget.

Stk. 3. Udgifterne til valg af provstiudvalgene og til disses møder, herunder befordringsgodtgørelse og diæter til de valgte medlemmer samt udvalgenes udgifter til medhjælp, kontorartikler m.v., udredes af provstiudvalgskassen efter kirkeministerens nærmere bestemmelse.

Stk. 4. Udgifter til provstiudvalgsmedlemmers deltagelse i kurser m.v., der må anses af

betydning for udøvelsen af hvervet som provstiudvalgsmedlem, afholdes af provstiudvalgskassen. Der vil endvidere efter kirkeministerens bestemmelse af provstiudvalgskassen kunne ydes valgte provstiudvalgsmedlemmer erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med deltagelse i sådanne kurser m.v.

§ 17d. Provstiudvalgskassens udgifter dækkes gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunen. Omfatter provstiet flere kommuner eller dele af flere kommuner dækkes udgifter til provstiudvalgskassen gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunerne.

Stk. 2. Provstiudvalget udarbejder årligt budget over provstiudvalgskassens indtægter og udgifter for det kommende regnskabsår.

Stk. 3. Ligningsbeløbet til provstiudvalgskassen fastsættes af provstiudvalget.

Stk. 4. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om udarbejdelse af budget for provstiudvalgskassen.

Stk. 5. Regnskabsåret for provstiudvalgskassen er kalenderåret.

Stk. 6. Provstiudvalget aflægger årligt regnskab for provstiudvalgskassen. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om regnskaberne aflæggelse, om revision og om stiftsøvrighedens godkendelse af regnskaberne.«

Kapitel 6

Provstiudvalg

§ 24. I hvert provsti vælges et provstiudvalg, der består af provsten og 2-4 læge medlemmer. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om valgets foretagelse og om antallet af medlemmer.

Stk. 2. Provstiudvalget vælger af sin midte en formand og en næstformand. Valget sker ved skriftlig afstemning på udvalgets konstituerende møde, som provsten indkalder til. Valget gælder for udvalgets valgperiode. Medlemmerne af udvalget er pligtig at modtage valg som formand og næstformand. Provsten virker som udvalgets forretningsførende medlem og drager omsorg for udførelsen af udvalgets beslutninger.

Stk. 3. Provstiudvalgets endelige behandling af kirke- og præstegårdskassernes årlige budget sker i offentlige møder. Bortset herfra bestemmer udvalget selv, i hvilket omfang

dets møder skal være offentlige, og fastsætter selv sin forretningsorden. Er der uenighed i provstiuvalget om forretningsgangen, kan spørgsmål herom forelægges stiftsøvrigheden til afgørelse.

Stk. 4. De i lov om menighedsråd § 46, stk. 1, nævnte regler om annullation og suspension af beslutninger finder tilsvarende anvendelse over for et provstiuvalgs beslutninger, der strider mod lovgivningen. Endvidere finder de i lov om menighedsråd § 46, stk. 2-5, og § 48 nævnte regler om pålæggelse af tvangsbøder i forbindelse med ulovlige undladelser, anlæggelse af erstatningsager ved domstolene, frafald af erstatningsanlæg mod betaling af erstatningsretlig bod samt nedsættelse eller helt bortfald af en erstatning tilsvarende anvendelse over for medlemmer af provstiuvalg, der er ansvarlige for en undladelse eller for, at en kirkekasse, en præstegårdskasse eller fællesfonden er påført et tab.

Stk. 5. Stiftsøvrighedens afgørelser efter stk. 4, 1. pkt., kan af provstiuvalget indbringes for kirkeministeren. Stiftsøvrighedens afgørelser efter stk. 4, 2. pkt., kan af de pågældende medlemmer af provstiuvalget indbringes for kirkeministeren.

Stk. 6. Nærmere regler for provstiuvalgets virksomhed, herunder beføjelser med hensyn til behandling og godkendelse af kirke- og præstegårdskassernes årlige budget, fastsættes af kirkeministeren.

§ 25. Kirkeministeren kan bestemme, at der for en kommune med flere provstier eller dele af flere provstier oprettes et budgetudvalg. Nærmere regler for budgetudvalgets sammensætning, valg og virksomhed fastsættes af Kirkeministeren.

§ 26. Ordinært valg til provstiuvalg skal foretages inden udgangen af marts måned i året efter, at ordinært valg til menighedsråd har fundet sted. Valget gælder fra 1. april.

Stk. 2. Udgifterne til valg af provstiuvalgene og til disses møder, herunder befordringsgodtgørelse og diæter til de valgte medlemmer samt udvalgenes udgifter til medhjælp, kontorartikler m.v., udredes af fællesfonden efter kirkeministerens nærmere bestemmelse.

Stk. 3. Udgifter til provstiuvalgsmedlemmers deltagelse i kurser m.v., der må anses af betydning for udøvelsen af hvervet som prov-

stiuvalgsmedlem, afholdes af fællesfonden. Der vil endvidere efter kirkeministerens bestemmelse af fællesfonden kunne ydes valgte provstiuvalgsmedlemmer erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med deltagelse i sådanne kurser m.v.

12. I § 18, stk. 1, indsættes efter »kirke- og præstegårdskasserne«: »og provstiuvalgskasserne«.

§ 18. Ligningsbeløb til kirke- og præstegårdskasserne samt landskirkeskat pålignes folkekirkens medlemmer under ét efter samme regler, hvorefter kommunal indkomstskat svares til vedkommende kommune, dog at den kirkelige ligningsprocent fastsættes med 2 decimaler. Bestemmelserne i lov om kommunal indkomstskat om fordeling af kommunal indkomstskat mellem kommunerne finder tilsvarende anvendelse.

13. I § 18, stk. 5, indsættes som 3. pkt.:

»På samme måde forholdes med ligningsbeløbet til provstiuvalgskassen, for så vidt provstiet omfatter flere kommuner.«.

§ 18. — — —

Stk. 5. Omfatter et sogn dele af forskellige kommuner, deles sognets ligningsbeløb imellem dem i samme forhold som det, hvori de svarer landskirkeskat, medmindre andet fastsættes af kirkeministeren. Tilsvarende forholdes med præstegårdskassens udgifter, for så vidt pastoratet omfatter flere kommuner.

14. § 19 affattes således:

»§ 19. Landskirkeskatten udbetales til stiftsøvrighederne. Ligningsbeløb til kirke- og præstegårdskasserne bortset fra beløb til imødegåelse af uforudsete udgifter, jf. § 6, stk. 1, udbetales til vedkommende menighedsråd. Ligningsbeløb til provstiuvalgskassen og beløb til imødegåelse af uforudsete udgifter, jf. § 6, stk. 1, udbetales til vedkommende provstiuvalg.

Stk. 2. Et beløb, der står tilbage ved regnskabsårets slutning, anvendes af kommunalbestyrelsen til nedbringelse af det følgende års ligning.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan med provstiuvalgets tilslutning yde et menighedsråd

eller provstiudvalget forskud på ligningsbeløbet for det nærmest følgende regnskabsår.«.

§ 19. Landskirkeskatten udbetales til stiftsøvrighederne. De øvrige ligningsbeløb udbetales til vedkommende menighedsråd. Dog udbetales beløb til imødegåelse af uforudsete udgifter, jf. § 6, stk. 1, kun til vedkommende menighedsråd efter anmodning fra provstiudvalget. Et eventuelt ved regnskabsårets slutning tilbagestående beløb anvendes af kommunalbestyrelsen til nedbringelse af det følgende års ligning.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan med provstiudvalgets tilslutning yde et menighedsråd forskud på ligningsbeløbet for det nærmest følgende regnskabsår.

15. I § 20, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Ved opgørelsen af fællesfondens udgifter til lønninger til provster og præster bortses fra de udgifter, som vedrører betjening af institutioner eller grupper af personer, for hvilke der ikke er oprettet menighedsråd.«.

§ 20. — — —

Stk. 2. Statskassen yder herudover et årligt tilskud til fællesfonden svarende til 40 pct. af fællesfondens udgifter til lønninger til provster og præster.

16. Kapitel 6 ophæves og i stedet indsættes:

»Kapitel 6

Samarbejde mellem kirkelige instanser m.v.

§ 24. De i lov om menighedsråd § 43, stk. 1-6, nævnte regler om samarbejde mellem menighedsråd finder tilsvarende anvendelse på samarbejde mellem stiftsøvrighed og provstiudvalg, mellem to eller flere stiftsøvrigheder, mellem to eller flere provstiudvalg og mellem menighedsråd og en eller flere stiftsøvrigheder eller provstiudvalg.

Stk. 2. Den i lov om menighedsråd § 43, stk. 7, nævnte regel om dispensation fra dele af den kirkelige lovgivning til et menighedsråd finder tilsvarende anvendelse for et provstiudvalg eller en stiftsøvrighed, hvis det er ønskeligt af hensyn til løsningen af folkekirkelige opgaver i henholdsvis provstiet eller stiftet.«.

Skriftlig fremsættelse (22. januar 1997)

Kirkeministeren (Ole Vig Jensen):

Hermed skal jeg tillade mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi. (Budgetprocedure, kirkebladsudgifter, finansiering af præstestillinger, oprettelse af provstiudvalgskasse m.v.).

(Lovforslag nr. L 138).

Den 17. januar 1996 fremsatte den daværende kirkeminister forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi (Budgetprocedurer, kirkebladsudgifter m.v.) for Folketinget.

Formålet med lovforslaget var at styrke menighedsrådenes og provstiudvalgenes mulighed for sikker og nøjagtig budgettering af kirke- og præstegårdskassernes indtægter og udgifter og i øvrigt at tilpasse regelgrundlaget med henblik på en fremtidig smidiggørelse og forenkling af retningslinierne for budgetlægning og regnskabsaflæggelse inden for folkekirken, samt at give menighedsrådene adgang til at finansiere udgifter vedrørende udgivelse af kirkeblad som en almindelig driftsudgift på kirkekassens budget.

Medlemmer af Folketingets Kirkeudvalg udtrykte under behandlingen af dette lovforslag ønske om at få belyst, hvilke konsekvenser – herunder i form af afledte virkninger – et forslag om at lade menighedsrådene budgettere med »kirkelige aktiviteter« efter ønsker og behov ville have.

På baggrund af dette ønske nedsatte kirkeministeren ved brev af den 10. maj 1996 Udvalg vedrørende budgetlægningen for kirkekasserne m.v. Dette udvalg afgav i enighed sin betænkning den 6. december 1996 (betænkning 1327/1996).

Det nu fremsatte lovforslag svarer dels til udvalgets lovforslag, jf. betænkningens kapitel 3, og dels til det den 17. januar 1996 fremsatte forslag. Lovforslaget indeholder herudover en række redaktionelle ændringer.

Om lovforslagets enkelte forslag kan jeg oplyse, at det indeholder en række bestemmelser, som vil indebære nye regler om budgetprocedurer i folkekirken, og som samtidig vil betyde en større fleksibilitet i de folkekirkelige budgetprocedurer – herunder mulighed for løbende tilpasning til de folkekirkelige opgave- og finansieringsstrukturer.

Forslaget indeholder i § 1, nr. 1, en bestemmelse, hvorefter udgifter til trykning og distribution af kirkeblade og lignende publikationer overføres fra finansiering af rådighedsbeløbet til den almindelige opregning i økonomilovens § 2 over udgifter, der kan finansieres af kirkekassen.

En sådan overførelse af udgifterne til kirkeblad m.v. fra rådighedsbeløbet til de almindelige driftsudgifter var også en del af det lovforslag, som den daværende kirkeminister fremsatte i januar 1996.

Det foreslås i 1, nr. 2-7 og nr. 10, at alle eksisterende frister for aflevering af budgetter, afholdelse af budgetsamråd, godkendelse af budgetter, regnskabsaflæggelse og afslutning af revision fjernes fra loven, samtidig med at ministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om fristerne m.v. På dette punkt svarer lovforslaget til det lovforslag, som blev fremsat i januar 1996.

Lovforslaget indeholder i § 1, nr. 8, forslag til en række nye kapitler, hvorefter menighedsrådene i et ligningsområde (en kommune) får mulighed for – frivilligt og i enighed – at beslutte at indføre et forberedende budgetsamråd, et besluttende budgetsamråd, en rammeordning vedrørende disponering af indtægter og udgifter og/eller en kombination af disse muligheder. Disse forslag, der er i overensstemmelse med anbefalingerne fra Udvalget vedrørende budgetlægningen for kirkekasserne m.v., vil give menighedsråd og provstiudvalg øget mulighed for at tilrettelægge budgetprocedurer efter de lokale ønsker og behov.

Herudover foreslås det i § 1, nr. 8, at menighedsrådene i et enkelt ligningsområde (en kommune) i enighed kan beslutte at indføre en sognefuldmagt. Det foreslås således, at menighedsrådene i et ligningsområde får mulighed for at beslutte, at der udover de opgaver, der i dag finansieres i medfør af økonomilovens § 2, kan afholdes udgifter vedrørende sognets eller kirkedistriktets kirkelige aktiviteter og udgifter til fremme af det kirkelige liv i pastoratet eller kommunen eller til kirkelige formål af betydning for stiftet som helhed.

Forslaget om en lokalt valgt sognefuldmagt er i overensstemmelse med anbefalingen fra Udvalget vedrørende budgetlægningen for kirkekasserne m.v.

Lovforslaget indeholder i § 1, nr. 11-14, tillige forslag om, at der ved hvert provstiudvalg oprettes en provstiudvalgskasse, og at de udgifter vedrørende provstiudvalgets virksomhed, som i dag finansieres af fællesfonden, i fremtiden finansieres af denne kasse af midler, der tilvejebringes af den lokale kirkelige ligning.

Som en følge af forslaget om indførelse af en provstiudvalgskasse foretages en række systematiske ændringer af lov om folkekirkens økonomi, ligesom der foretages en række tekniske ændringer i økonomiloven, således at det bli-

ver muligt at ligne de nødvendige beløb til dækning af provstiudvalgs-kassernes udgifter.

Det foreslås herudover i § 1, nr. 15, at lønudgiften til særpræster i fremtiden finansieres fuldt ud af fællesfonden, mens det beløb, som herved frigøres på finanslovsbevillingen, konverteres til yderligere præstestillinger.

Med dette forslag vil det være muligt at opfylde det aktuelle behov for yderligere præstestillinger og samtidig skabe en lille reserve til imødekommelse af nye behov. Forslaget vil samtidig betyde, at staten fastholdes på at bidrage til opretholdelsen af den basale sognepræstelige betjening, mens de behov for særpræstestillinger, som skyldes kirkens tilrettelæggelse af den præstelige betjening, dækkes af kirkelige midler.

Som en udvidelse af den allerede eksisterende adgang for menighedsrådene til at få dispensationer fra dele af den kirkelige lovgivning med henblik på løsning af folkekirkelige opgaver i lokalområdet, foreslås det i § 1, nr. 16, at der gives en tilsvarende adgang til, at også stiftsøvrigheder og provstiudvalg får mulighed for at tilpasse arbejdsgange og kompetenceforhold til lokale ønsker og behov.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de bemærkninger, der ledsager det, skal jeg indstille dette til velvillig behandling i det høje Ting.